

ИЗ РАЗГОВОРА СА ВИТОМ ПЕТКОВИЋЕМ, НАРОДНИМ ПОСЛАНИКОМ ТРСТЕНИЧКОГ СРЕЗА

ПОЛОЖАЈ ТРСТЕНИКА У ИЗГРАДЊИ КОМУНАЛНОГ СИСТЕМА

Посетили смо народног посланика Трстеничког среза, друга Витомира-Виту Петковића и замолили га да за читаоце нашега листа изнесе своја запажања о оснивању претстојећих комуна у овоме крају. Друг Петковић се радо одазвао нашој молби и одмах на почетку нагласио да је, обзиром на крупне револуционарне мере у даљем нашем социјалистичком развоју, сасвим похвално што се све више и конкретније полемички преко наше локалне штампе. Потребно, је ићи, наставио је друг Петковић на линију рашчишћавања принципијелних питања на конкретним проблемима. Но постоје слабости у томе што се много више оставља место где ће бити заједница комуна, а да се при томе прилично олако прелази преко проблема формирања самих комуна. Ми већ сада имамо ситуацију да се на питању „спајања“ Општинских народних одбора у будуће комуне испољавају тенденције, углавном бирократије, која као и увек сем својих личних интереса, не види даље. У страху да не изгуби своје „месташице“ у апарату власти, врло често демагошки по-

кушавају да обману радне људе изнесу како ће оне општине које се спајају са другом општином, изгубити сваку даљу могућност за изградњу и унапређење свога места. Затим, тврде како ће се сав приход, који се убере на територији комуне утрошити у седишту комуне, а да други неће добити ништа итд.

Ове пароле појединачно-бирократа, углавном прихватају и са њима по селу витлају разни „кортеши“ и политички спекуланти. Они покушавају да пробуде некако старе међусеоске рачуне и свађе, које су заметали разни пропагандисти и депласирани политичари прошлости. Но, као и увек радни људи нашег среза имаће довољно снаге да расчисте са овим штетним паролма за даље јачање нашег политичког јединства.

Нађемо се у процесу дискусије у вези са будућом изградњом нашег комуналног система те нам за дефинитиван став по многим проблемима треба још студирања и изучавања из свих области наше привредне и друштвено-политичке делатности.

Надлежност комуна

При разрађивању Статута комуна, нарочито у прописивању општих обавеза потребно је изјаснити да иста има низ обавеза према становништву али треба обратити нарочиту пажњу да се комуна, како каже друг Кардељ почео је да излаже народни посланик, друг Вита Петровић не претвори у неко затворено мало друштво, него да стварно буде основна ћелија читавог друштвеног организма. Са тог становишта ми смо почели са проучавањем ситуације у нашем срезу и формирали среску комисију за израду Статута наших будућих комуна као и Статута заједнице комуна. У одређивању функција комуна, друг Кардељ каже: Конкретно, комуни нужно мора да остане да дели добит, да решава одређена питања око плата, да буде носилац свих привредних извора а да срез у том погледу носи функцију надзора и координације. Срез би требало да задржи компетенцију економско-планске координације, фондове за помоћ и за развијање осталих комуна као и фондове за просвету, здра-

вље итд. Такође би и сва питања од заједничког интереса за комуне потпала под среску надлежност.

Када се све ово има у виду онда је врло ризично пребрзо решавање о овако револуционарним мерама, а таквих тенденција има. Поједини другови, на пример, без темељитијих изучавања и студирања наших конкретних привредних, културних и социјалних и других услова у срезу из својих субјективних гледишта желе да се преко ноћи реши питање комуна и седишта заједнице комуна. Од оваквих пребрзих решења имали бисмо озбиљних потешкоћа у даљем развоју. С друге стране ово доводи до разбијања политичког јединства у срезу.

Поред озбиљне и конструктивне дискусије од стране великог броја грађана Врњачке Бање има и појединачна, који уместо да дискутују о привредној, здравственој и културној ситуацији у којој ће се наћи Врњачка Бања, као комуна са највећом територијом и да у том смислу дискутују о борби за њихову при-

вредну способност за самосталан развој, они дискутују да су тек сада дошли у ситуацију да ће се одредити за Трстеник или Краљево једино на бази рачунице: „ко да више“, размисли при томе на величину дотације.

Изглед Трстеничке комуне

У проучавању комуналног уређења и перспективних изгледа Трстеника и Среза пришло се темељитој анализи и без жрбе. Срез трстенички, настао је посланик Вита Петровић, има разноврсну производњу и тенденцију сталног пораста националног дохотка. Изградњом фабрике „Прва петолетка“, Трстеник се подиже и развија у индустријски град и као такав претставља не само административни већ и привредни, културни и социјални центар за садашњи срез.

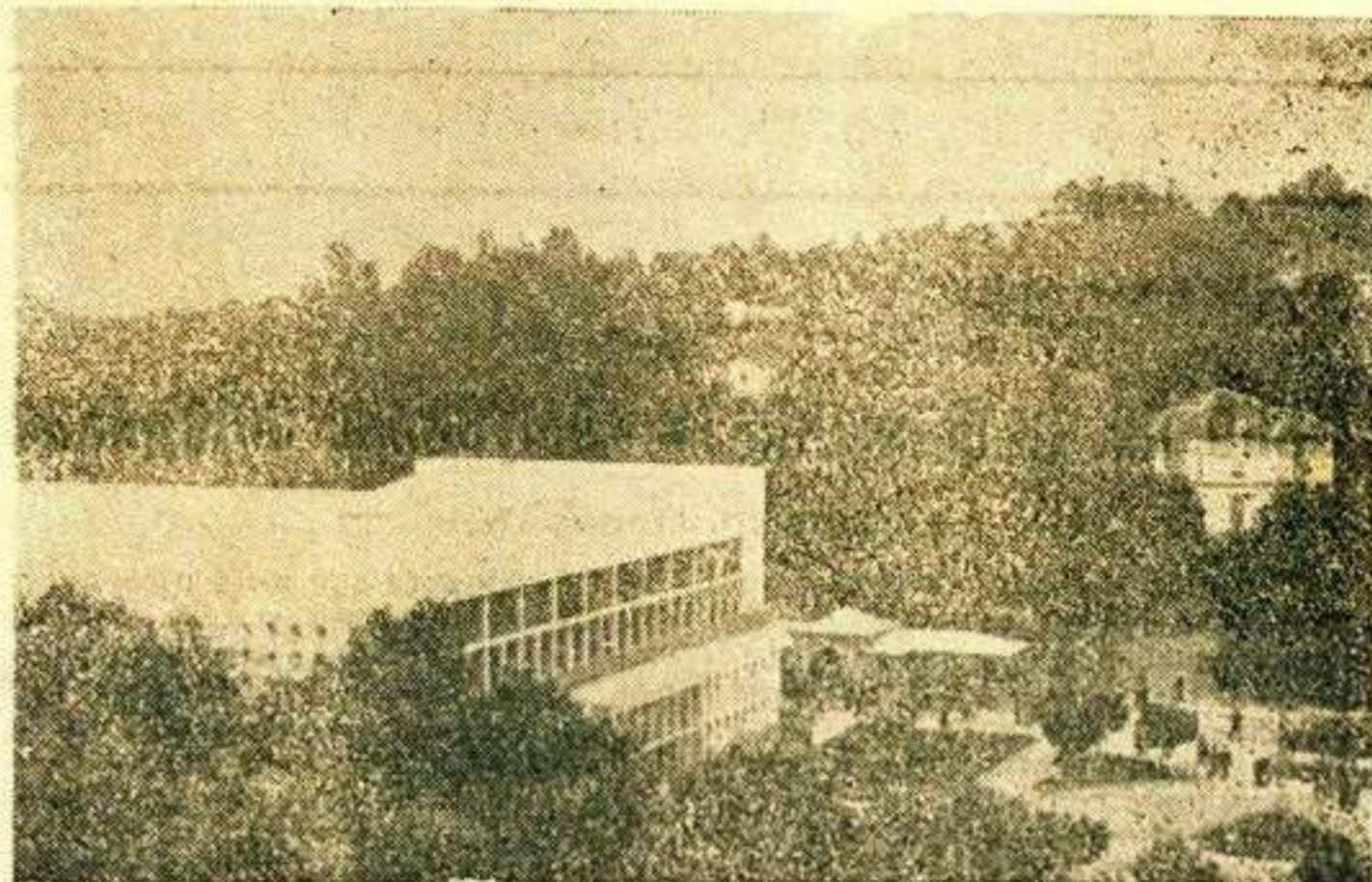
Виноградарство, повртарство, калемарство, ратарство, сточарство, воћарство, експлоатација кварцног камена, минералних вода, туризам итд. чине овај срез специфичним и као таквом му се мора прићи. Оваква специфичност и тенденција брзог развоја среза учинила је да је до сада озбиљно рађено на обезбеђењу стручног кадра мада још увек не можемо бити задовољни, тек да ми данас имамо просветне раднике, пољопривредне стручњаке правнике и економисте, инжењере и техничаре и друге. Политичком стипендијом срез ће током 1955 год. добити још седам лекара, три ветеринара итд. У оквиру ових стипендија Срески народни одбор у току једне године исплаћује суму од 4 милиона динара за школовање студената разних факултета и ученика разних средњих стручних школа.

— Наставак на другој страни —

Успела годишња конференција ССРН у Отројима

Чланови ССРН села Отроја одржали су годишњу конференцију. У добро припремљеном извештају подносилац је указао на успехе у протеклој години. Доброволним акцијама прокопан је пут за Краљево. Марковић Живота, Ивичанин Здравко и Тлачињак Исавило највише су се истакли у организовању ове акције. Радило се и на електрификацији. Бандере су већ припремљене а сада треба организовати прикупљање новца за жицу. Ту ће се зложити, као и до сада, Манојловић Радош. Марковић Богољуб се разболео што је велика штета.

Дискусија је указала на потребу унапређења пољопривреде као и на улогу Земљорадничке задруге у том правцу. У одбор су изабрани вредни и агилни чланови Социјалистичког савеза који су обећали да ће рад у 1955 години бити још плоднији.

Врњачка Бања — седиште будуће комуне

Грађани Каоне захтевају припајање Срезу жичком

Пре извесног времена код в.д. председника СНО друга Драгана Вучића били су одборници из села Каоне-као и још неки грађани. Они су другу Вучићу изнели своју жељу испред грађана Каоне да се њихово село припоји Срезу жичком. Свој захтев они мотивишу чињеницом да су грађани њиховог села упућени на Срез жички и економски и бољим везама, наглашавајући да сељаци из овога села имају земљу на територији Среза жичког и да се уопште размена добара врши на пијаци у Краљеву. Даље су се интересовали на који ће начин они овај свој захтев упутити вишим органима. Из њиховог излагања добија се утисак да су њихове жеље оправдане и

да би требало тако и учинити, во остаје да о томе свој суд да и Среска скупштина као и виши државни органи. Друг Вучић је претставницима из Каоне рекао да СНО до сада није одбио никога ко је тражио припајање нашем срезу, као што неће одбити да дозволи издвајање онима који то буду тражили, нагласивши да ће молбу њихову доставити Среској скупштини.

Из разговора са другом Вучићем, сазнали смо да ово није једини случај да извесна села траже припајање Срезу жичком. Тако су још пет села, међу којима: Угљарево, Губеревац, Закута, Гледих и Толишница већ изразила жељу да се припоје нашем срезу.

У овој згради биће смештен Окружни суд, који ће радити за срезове: Студенички, Трстенички и Жички

Са конференције Народне омладине Среза студеничког

Појачати учешће омладине у радничком управљању и друштвеном животу

— ИСТАКНУТО У ДИСКУСИЈИ —

У присуству 150 делегата из основних организација и Драгољуба Илића, члана председништва ЦК НОС, претставника Савеза кумичана, народне власти ССРНЈ, ЈНА, проветних и здравствених радника, одржана је ома конференција Народне омладине Среза студеничког.

После опширног и документованог реферата који је поднео друг Драгомир Премовић, председник Среског комитета, о раду Народне омладине у 1954 години, развила се врло жива и плодносна дискусија у којој је учествовао већи број делегата.

Кроз реферат и дискусију истакнута је разноврсна делатност омладине Студеничког среза на културно-просветном и здравственом просвећивању путем читаоница, културно-просветних друштва, клубова народне технике и курсева за здравствено просвећивање сеоске женске омладине.

На конференцији нарочито је била запажена дискусија друга Младена Малешевића, делегата из Рашке, који је указао на многобројне могућности друштвено-забавног живота омладине у срезу развијањем разних форми на спортском и физкултурном пољу стварањем смучарских и

стрељачких друштава за које постоје добри услови у срезу.

У закључцима који садрже задатке Народне омладине Студеничког среза у 1955 години, нарочито се подвлачи веће учешће омладине у органима самоуправљања путем зборовна бирача, радничких савета и већа борба омладине против свих заосталих схватања.

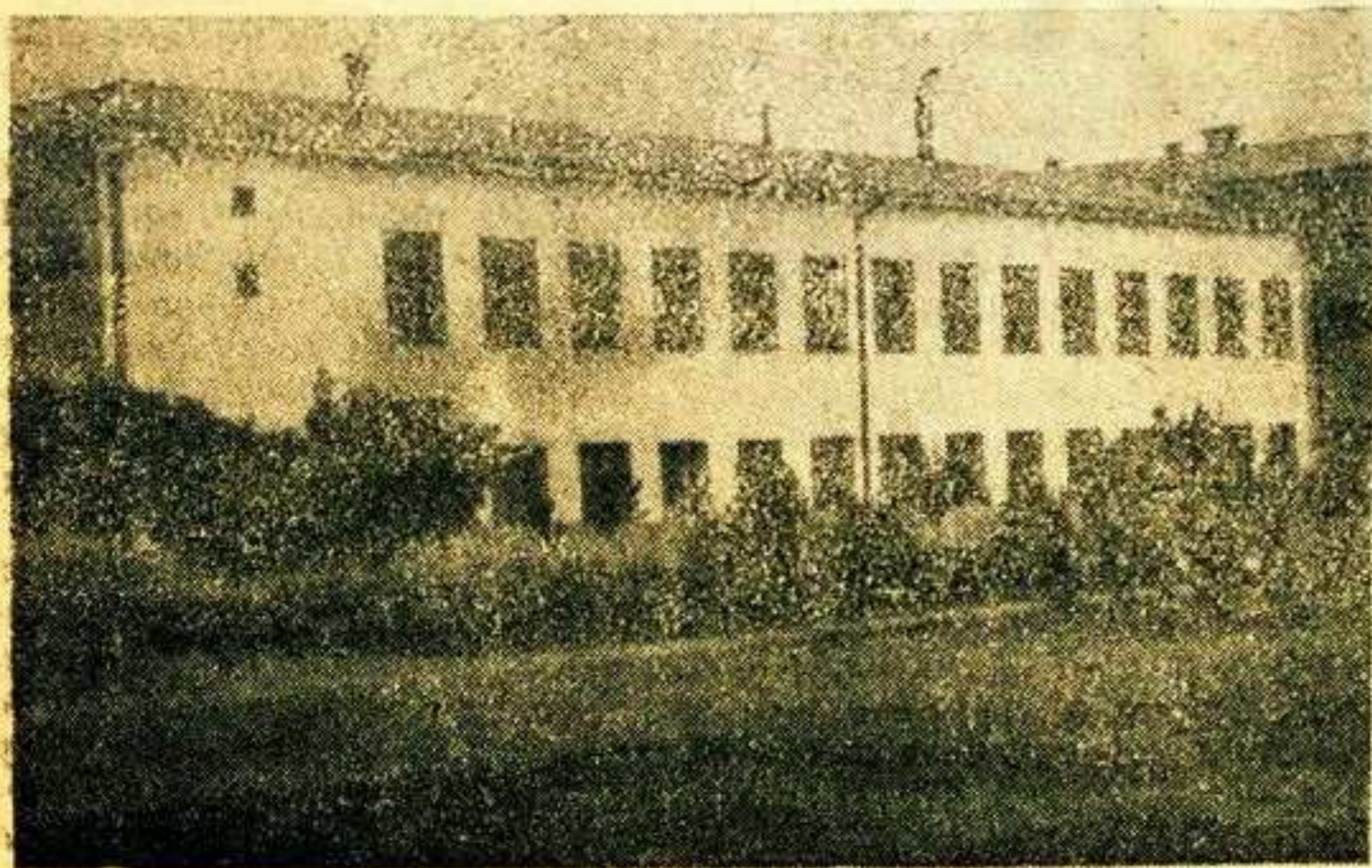
Организацију у спровођењу ових задатака конференција је поверила новоизабраном комитету од 21 члана.

Са конференције послат је поздравни телеграм Централном комитету СКЈ и другу Титу као и Централном комитету НО Југославије.

Одржана годишња конференција Социјалистичког савеза у Милочају

У Милочају је одржана годишња конференција Социјалистичког савеза, којој је присуствовао друг Животије Павловић-Палада.

После реферата који је дао исприци анализу свих успеха и неуспеха, развила се жива дискусија. Нарочито се много дискутовало о изградњи путева и електрификацији.

ДОМ КУЛТУРЕ У ТРСТЕНИКУ

ДИСКУСИЈА О КОМУНИ

Како ће се формирати комуналне заједнице

— Пише М. Поповић —

У прошлом броју нашега листа друг Коча Јончић је говорио о могућим неправилним тенденцијама у вези са стварањем комуна са освртом на конкретну ситуацију у нашем срезу. Такође смо са извештаја годишње конференције комуниста села Краљева имали прилику да видимо како они то замишљају. Али се по неки пут у невазном разговору чују речи које говоре да још проблем комуне није изучен и да се често пута у борби за стварање комуна бирају путеви који нису добри. Као ово кажем мислим на административне мере и жеље појединаца које често пута сметају у овом великом послу и постављају проблем онде где га нема. На пример, скоро свима нама је јасно да ће комуна града Краљева објединити низ насеља у најближој околини, не ради тога што неко из града жели да осваја, већ ради тога што ће се под утиском перспектива или економске користи, грађани ових оближњих села сами убедити у правилност једне од ове одлуке. Или апсурдно би било центар комуне за села Прекоморавља тражити на другом месту него у Лађевцима. А зашто? Зато што су Лађевци постали центар кроз пут који је једино исправан. Пут који је тразио СНО а то је: ветеринар у селу, амбуланта у селу, осмоледишна школа у селу, у перспективи лекар у селу, јача задруга која ће бити кадра да делује на развој пољопривредне производње, стварање једног центра коме ће ради материјалних услова и личне уверености прићи грађани оближњих села осећајући да ће на тај начин бити јачи и комуна спремија да решава задатке који стоје пред њом. И сваки други пут је погрешан. Читајући чланак из првој страни локалног листа Крушевца „Победа“, човек добија супротан утисак. Другови из Крушевца, односно њихов посланик пита се шта ће Краљеву Окружни суд и зашто мора да се повозују одваја од њих Срез трстенички? Не желим да подемим и да укажем другу посланику на коректност, али ако је тежиња да се Трстеник пак и Врњачка Бања задрже по сваку цену под будућим Савезом комуна Крушевца, зашто се једном срезу који има преко 70.000 становника, коме гравитирају можда још око 50.000 грађана, замера што добија Окружни суд. Нека другови из Трстеника изнесу своје мишљење. Странице нашега листа стоје им на расположењу али нека то мишљење буде озраз конкретне ситуације и нека то све

иде путем кога смо и ми изабрали у борби за стварање комуна. Уверен сам да тај пут увек неће бити једини, јер не смемо дозволити да нас стара административна подела смета у изградњавању одговарајућег система органа власти и ради тога негде неће бити ово лако провести али то мора да остане принцип у борби за комуно. Не стварају заједнице никакво друкчије сем на бази интереса села и заједнице без да се борба за њу темељи на неким старим административним поделама које су давно претживеле и које је социјализам претварао као и буржоаски поредак већ се борити за њих ради тога да би оне у будућности кренуле друштво напред. Једино такве комуналне заједнице имају свој резон дестр и једино оне могу да служе социјализму.

А сада неколико речи у вези са одређивањем центара будућних Савеза комуна. Скоро је сигурно да ће наш град бити такав један центар. Немогуће је друкчије резоновати. Али би наши људи и хтели одговор на то којим путем ће се и ко одређивати овоме центру. Нормално ће бити да се овоме центру који је фактички и без седнице Савеза комуна, центар једне веће територије него што је Срез жички, вежу сви они крајеви који имају економског и политичког интереса за то, које географски положај Краљева упуњује на њега и које путеви који постоје и који ће будуће постојати, везују за овај центар. Ја не бих хтео да прејудуцирам ствар па да дајем границе докле ће се протезати територија будућег Савеза комуна, али сам и ту за онај основни принцип кога сам напред истакао баш ради тога што ће се наши људи који или неће да га сагледају или не желе да се њиме служе у послу, који није од интереса само за људе у комуни или будућем седишту Савеза комуна, већ од његовог правилног обављања зависи даљи напредак социјализма.

Како ће се људи одређивати више је питање формално него суштинско и њега треба препустити самим грађанима који се неће либити да кажу где им је интерес јер о томе они размислају, а на који начин ће то учинити споредна је ствар.

Трстеник може да буде центар комуне

— Наставак са прве стране —

Што се тиче пак будућних комуна и њиховог територијалног изгледа ми смо анализирали дошли до закључка, рекао је друг Петковић, да су се извесни центри већ оформили или су пак у процесу постављања као просветни, културни и социјални центри а то су: Трстеник, Врњачка Бања, Милутовац, Велика Дренова, Стопања и Медвеђа. Поред тога из немогућности да се другачије реши показују се центри као што су: Почковина, Раљац, Рајинац, а можда и Попина. Све ове комуне, изузев задњих двију имају основне услове за даљи економски развој. Што се пак тиче Врњачке Бање њена перспектива не лежи на линији „Ко да више“, већ, напротив, у правилном и потпуном искоришћавању своје привредне снаге у првом реду а затим рачунамо да је већ и крајње време да се реши и питање статуса бања у нашој земљи. Мислим да је сувишно говорити да Врњачка Бања, Трстеник и околна заједно претстављају једну јединствену територијалну средину. Кроз низ заједничких проблема из скро свих друштвено-економских и политичких области чине овај срез јединственим и као таквом му се мора прићи у развијању и разради његовог комуналног система. Да ли ће на пример Угљарево и Лозна прићи Стублу или Врњачкој Бањи то је ствар о којој ће одлучити грађани тих села, или да ли ће Глободер и Мачковац да приђу Стопања или Стопања њима ствар је о којима ће људи из тих села да одлучују. Ово се односи и на мештане Беле Воде, Коњуха, Велике Дренске, Страгара, Селиште, Лазаревца, Превешта, Божуревца, Сугубине и других села. Желео би да истакнем, да приликом формирања комуна административне границе саставних срезова не би смеле да буду препрека у правилном организовању будућних комуна.

У даљем разговору о будућим

центрима комуна друг Петковић је рекао да није примарно где ће бити центри да ли ће Трстеник припасти Крушевцу или Краљеву или ће пак бити самостална заједница комуна, већ објективни услови и могућности даљег, бржег развоја самог Трстеничког среза. Када се то постигне овда ће се јасно искристалисати, без претеране журбе седиште будуће заједнице комуна.

Наш срез од ослобођења до данас постигло је низ великих резултата на свим пољима друштвене и привредне делатности. Затим јако ради на подизању индустрије и унапређењу пољопривреде и других производних грана, а има у плану да ове и вредних година утроши велики део новчаних средстава на пољу даље изградње социјалних, културних, здравствених, просветних, станбених и других објеката. Само ове године за комуналну изградњу у Трстеника, не рачунајући предвиђену изградњу у Врњачкој Бањи и по селима нашег среза, утрошиће се сума у износу од преко пола милијарде динара. У плану електрификације предвиђено је само ове године, поред да сада електрификацијом двадесет и два села да се електрификају још десет села. Када се све ово узме у обзир

и потпуно објективно анализира стање излази да је Трстеник способан да буде центар будуће заједнице комуна на територији овог среза. На томе наравно и на проучавању свих осталих фактора, који ће утицати на сам развој комуна ради Среска комисија састављена од стручњака из разних области друштвене делатности и после завршетка њиховог рада имаће се једно потпуно одређено и јасно гледиште, пошто се углавном о читавом материјалу сада расправља само на бази дискусија односно измена гледишта. Треба додати још и то да ће грађани овога среза учествовањем у широкој дискусији у раду организација Социјалистичког савеза радног народа и других масовних организација у широкој дискусији изнети своја мишљења, која ће се апсолутно поштовати.

Ми смо за то да Трстеник може и треба да постане у овом степеном развоја седиште заједнице комуна у оквиру садашњег среза

На о свему овоме одлучиће преко 60.000. становника среза Трстеничког-завршио је издавање НАРОДНИ ПОСЛАНИК, друг Вита Петковић.

ВУЧКОВИЋ Драган и,
НОВОСЕЛАЦ Миле

Адраници уводе електрично светло у своје домове

Раније се о томе само причало и са неповерењем очекивало, а данас то су чињенице, то је сан наших људи који се сада претвара у стварност. Кроз који дан око сто домаћинстава имаће електрично осветљење у својим кућама.

И у погледу организације посла нађено је најцелесходније решење. На збору бирача решено је да се раднови и набавка материјала спроводи по засеонима — реонима. Ово се показало као веома ефикасан начин, а резултат су побизане бандере и на-

бављен материјал за мрежу ових сто домаћинстава.

За овако успешан рад највише заслуге имају неколико људи, чланови ССРН, који као претставници својих реона неуморно раде да се замишљени план спроведе у дело.

У овоме се нарочито истичу Властимир Китенић, Живота Матовић, Мирко Лазовић и Радован Јовановић у реону „Болковац“, а у реону „Синђелић“ Белопавловић Милош, Вукановић Радован и Ерчевић Љубомир.

Хранислав Матовић

Наставак предавања друга Вујасиновића

ИЗ ИСТОРИЈАТА САВЕЗА КОМУНИСТА У КРАЉЕВУ

Међу првим жртвама тога терора био је Ђура Ђаковић, пао Брацан Брацановић, Ећимовић, чланови ЦК, пао је Машановић. У Београду је убијено низ људи. Око стотина комуниста скрло било је побијено по улицама, у разним Главњачама и затворима бивше Југославије. А остатак тадашњег ЦК није нашао ништа паметније него да се скупни побегне у иностранство! Нису то баш светле странице те наше историје. Светле су свакако оне странице које говоре о Ђури Ђаковићу. Али то бежање ЦК стало је нашу Партију врло много каснијих тешкоћа, напора и врло много жртава.

Централни комитет и низ руководећих другова побегли су у иностранство и ставили се под скуте тадашње Коминтерне. Коминтерну је стварао Лењин али је стварао као једну револуционарну међународну организацију, која није инструмент ниједне земље, ни овог или оног владарског система. То је била организација која је требала да послужи као међународно упориште међународног револуционарног покрета и повезивање свих револуционарних и напредних снага у свету. Али после Лењинове смрти, Стаљин је врло брзо Коминтерну претворио у привесак спољне политике тадашњег Совјетског савеза. У ствари у прве са к његовог схватања комунизма, кога смо заједно видели 1948 године у случају Коминформа и његових односа

према Југославији, а све стране партије изван ССР-а па и партија Југославије и њено вођство, које се уклонило под скуте Коминтерне, постале су привесак те Коминтерне тј. агент онога што је било у интересу тадашњег СССР-а и његове вањске политике.

И шта се онда дешавало у свету и код нас? Управо иста се ствар дешавала и код нас. Све се те партије, сличне нашој које нису могле легално да постоје, већином су имале таква руководства, та у иностранству, која су се обично изговарала да ће из иностранства моћи мирније да руководе комунистичким покретима у својој земљи, обично су радила оно што им је коминтерна наређивала.

И како је изгледало отприлике тај рад? Ми се стари комунисти често сећамо летака, брошура, разних тих написа и листова који су нам долазили илегално споља. Како су они били писани? Тачно онако како су некада писали Коминформовци, кад су напали нашу стварност. Било је ту свега и свашта написано али углавном истине и стварности која је одговарала условима борбе противу наше властите буржуазије, врло мало је било.

Ти људи који су били тамо под скутима Коминформе, обично нису имали никаквог корена у масама у земљи, никакве везе озбиљне са масама и напамет су често пута оцењивали ситуацију или онако како је одговарало о-

ним њиховим наредбама и често пута су писали управо ствари које чак нисмо смели ни да растурамо међу масу радника па и осталог поштеног света у нашој земљи, да не би испали смешни пред самим собом и пред њима.

Као што рекох, кад се сетим оних писама што су дошла 1948 године, која су била уперена противу нашег руководства, или оне њихове пропаганде из СССР-а и других сателитских земаља, које су нападале нашу земљу и засипале је лажима, ето отприлике такав изгледа тај материјал који смо ми често пута добијали. Ја знам на пример Вујковић се знао често пута овако обраћати комунистима које је ухватио да би их некако деморалисао. Он је говорио: „будале једне! Ево ви овде извлачите батине. Пребијамо вас. Можда ће из вас постати и без главе а ваши руководиоци тамо грицају туђе паре и раде за туђе интересе“.

Он је имао наравно своју тенденцију зашто је тако говорио. Но у тој тенденцији је било прилично истине. А и само то руководство било је у већини случајева деморалисано. Али не све. Било је тамо низ врло борбених и врло поштенних људи. Оно се често пута гризело међу собом о положаје и наравно о бољу ситуацију. То руководство као што рекох, није довољно водило рачуна о стању у земљи. У такво руководство су често пута улазили и страни елементи, па често пута чак и провокатори и агенти полиције, на пример Интелигенс сервиса, наше и других. И није никакво чудо да је низ њих касније откривено као обичан провокатор и да је Партија са њима морала крваво да се разрачунава. Као што је слу-

чај-Сергије, па Шумановца, Флајшера и др. и др. и др.

Према томе није било чудо да и извесне поруке па и неки курири, који су долазили из иностранства, да су обично доводили полицију на први траг и да је обично после таквих њихових акција долазило до провале и хапшења у нашој земљи и до уништавања наших најбољих кадрова, који су у једној таквој борби пропали.

Дешава се да људи у земљи, искрени, борбени, људи који нису жалили себе, раде, стварају, муче се годинама и наједаред налету један удар, удар често припремљен од таквих људи, у-

дар просто дат у руке полицији који би наједаред све срушио и било је на пример врло често и таквих случајева да су нам врло искрени борци, врло борбени људи дошли у ситуацију да се разочарају, да се деморалишу и да кажу да се не могу борити у таквој организацији.

И од оне партиске организације која је у почетку бројала близу као што рекох, 200.000 чланова или у синдикатима о к о 300.000, та организација је негде 1929 године била спала на нешто око 3.000 људи у целој нашој земљи Југославији.

(Наставак у наредном броју)

Сећање на прву Среску партијску конференцију после ослобођења

Пролеће још није било наступило а Партијска организација нашега среза одржала је свој први сасстанак. Сећам се, ма да је било давно да је конференција одржана у школи села Јарчујака, која је тек била завршена. У сали је било око шездесетак делегата и десетак гостију. Декорисали смо салу колико смо знали. Ни намештај у њој није био како треба, али смо сви присутни овоме сасстанку, схватили његов значај.

Аплаузом смо поздравили делегате Окружног комитета, а друг Благоје Богавац нас је поздравио дижући песницу, са „Смрти фашизму другови!“ Још се водио рај, а комунисти нашега среза сиремали су се за борбу за обнову. Онда су дискутајући највише ове задатке и подвукали, а друг Богавац нам је говорио о лику комунисте, о задацима, о томе да треба да будемо на сваком месту први. Како је лепо говорио о комунистима. Причао нам је о борби и праву комјарације, наглашавајући да не смемо бити ништа слабији од њих, који су читав рај провели са пушком у руци.

Конференција је трајала једно преподне. Враћали смо се из Јарчујака верујући да смо обавили један важан посао али, бар ја нисам осећао, колико ће ми бити драго ово мало сећање на сасстанак, који се касније и свечаније и са више делегата одржавао. Расла је организација и сада нам ова конференција 1945 године у Јарчујаку изгледа мала, али је била важна и од ње до данас нараста је Партија, број чланова се повећао, комунисти су показали способност да руководе и кад се сада, пред Среску конференцију Савеза комуниста Среза жичког, сећам овог догађаја, он ми је и ако далеко, веома драг и мила успомена.

ЗА НАШЕ СЕЛО

Због чега пољопривредници избегавају гајење индустриског биља

Последњих година много се говорило о користи од гајења индустриских биљака и њиховом увођењу у плодород. Од њих добијамо важне сировине потребне нашој прехранбеној и другој индустрији. Међутим, данас када их треба гајити уз најповољније услове по ценама, ми нерадо примамо ту новину, коју би нам доносила двоструко па и троструко веће користи од обделавања пшенице, кукуруза и других садашњих усева. Од жита не може се остварити више од 60.000 добити по хектару док од индустриских биљака, у најмању руку, приходи би се удвостручили. Цене су повољне, напр. 4,5 динара килограм шећерне репе! Због чега избегавамо ово и зашто се клонимо људи који нам то саветују и препоручују.

Разлог је, по моме мишљењу, што смо ми пољопривредници

навикли да производимо на своме имању само оно што је потребно за лично домаћинство и вишак за пијацу, док се не осврнемо на оне усеве који су много кориснији од уобичајених. Треба сести и просто прорачунати као што раде сви напредни пољопривредници у културним земљама. У том случају не би схватили склапање уговора за сетву индустриских биљака као наметање, већ као добротворство, помоћ и уздизање земљорадника.

Поред личне добити, гајење индустриских биљака, дувана, репе и другог је од опште користи, јер упошљава вишак радне снаге на селу. На тај начин помажемо бржи развој наше социјалистичке домовине, јер фабрикама обезбеђујемо важне сировине за производњу робе и подмирење наших потреба.

М. Пантовић, земљорадник

Грдичани оправљају пут

Пут који води од школе на Морави у селу Адранима био је у врло рђавом стању. Ово је чинило низ тешкоћа грађанима овога села, који су пешке и запрегама тешко пролазили кроз баре на путу. Неки од чланова Савеза комуниста и чланови Социјалистичког савеза из села повели су акцију за оправку пута. У недељу 30 јануара су уређени канали поред пута и насута шљака, коју су истога дана превлачили са железничке станице из Краљева. Запрега Благоја Мато-

вића уз помоћ Радосава Томићевића, Жарка Јовановића, Ђунисија и Спасоја Матовића, Петра Дукања и Васиљевић Голуба, радила је од јутра до ноћи. Већ сада се може овим путем проћи лакше него што је то био случај.

Овим путем се служе и села преко Мораве, као Опланића а и остали грађани Грдиче, па се питамо да ли ће и они помоћи овој акцији од које је заједничка корист несумњива.

Кршић Војин из Грдиче.

Активност Социјалистичког савеза на комуналним радовима

ЗАСТАВА НА МОРАВИ

— Поповићани на великом послу —

На комуналним радовима у срезу организација ССРН је постигла велике успехе. Једна од већих акција покренута од Социјалистичког савеза села Поповића биће предмет ове репортаже која треба да укаже на ове вредне чланове ССРН, који су почели посао од великог значаја и за њих и пример на кога треба да се угледају други.

Кад смо се, у блатом замазаном аутомобилу, примицали месту, где су и људи, и жене, и деца ових села крај Мораве, правили нешто несвакидашње, још немајући преставу о томе шта граде, мислио сам: „Ето ови из Поповића граде мост преко Мораве, а на сирчанском путу не могу да насупу нови мост кога су направили и не смета им што на малом мосту нема једне даске, па ће се сетити да то оправе кад хоћу неко говедео поломи ногу... Али застава која се називала међу крунама топола без лишћа, коју су истакли вредни чланови ССРН из Поповића, скренула ми је пажњу.

Око осамдесет људи дочекало нас је крај Мораве, а иза њих су преко реке била 44 велика шипа, као постоље будућег моста, преко кога ће бити овај део среза повезан са градом. Међу њима је било Поповићани и Ковачана (тако се зове један засеок Опланића), а помогли су их Милочајци, јер један део Милочаја користи овај мост.

За девет дана побијено је 44 шипа. Девет дана од равног јутра до вечери одзвњали су ударци маља, а 20-30 људи свакога дана неуморно је радило. Њих је помагало 80-100 који су прибављали материјал за мост. Помоћним запрегама су изградњу моста броја нема... Читаво село је као у некој грозници.

Нисмо честито ни ручали, каже Дамјановић Славо, из Опланића.

— Александар и Милорад Милојевић, из Поповића, радили су стало на макар, допуњава други у жељи да истакне оне који су вреднији. Брзо су ме опколили.

— Хоћеш... Зашто не би? одговарам им ја, бележећи оно што ће ми бити материјал за репортажу...

— И Цвеле је радио без смење... Забележи и њега, довикује ми један мало подаље од групе која ме је опколила. На свим лицима видела се радост. Сви су били поносни и мени тако блиски. Леп дан и тиха Морави, и њихово расположење као да су се допуњавали...

Помогли су их Милочајци, Адранци и људи из Трговишта... И док су они око мене једно другог допуњавали, поред мене један чича је плакао...

— Сто година били смо у ропству, вели чича, а сузе му теку низ смежурано лице...

— Захваљујући садањој власти до овога је дошло, каже Павловић Љубислав. И док су они тако говорили, стари чича Будимир је плакао. Осамдесет година има овај старак. Он памти оне шта су му још онда обећавали мост кад је требао да им да свој глас. Сећа се зајевница које су онемогућавале један овакав посао какав су они данас предузели...

Код нас Срба се одомаћило, чим се нешто прославља мора да буде и пића. И овде је било тако. Наздрављали су једни другима. Радовали се успеху а на

Републичка комисија за утврђивање радног стажа за Срез жички у свом раду наилази на извесне потешкоће у решавању поднетих захтева од стране осигураника. Осигуранци подносе непотпуне доказе о свом раду, а често пута и неистините доказе путем записника.

Установљено је да приличан број осигураника прилаже уз захтев, само записник, без извода из матичне картотеке да је био социјално осигуран за време рада. Има осигураника који сматрају, ако су уз захтев приложили записнике о саслушању сведока, да ће им комисија обавезно ово наведено време признати, што је скроз погрешно.

Има приличан број записника где су сведоци, било последњаци или сами радници, један друге у записнику потврдили да су заиста радили и то непрекидно пуно време, а комисија им није од тога ништа признала. Примера ради наводимо случај Петра Проквића, чији сведоци у записнику потврђују да је радио опанчарски посао код послодавца од априла 1912 год. до 1914 г., а комисија је из његове војне исправе утврдила да је он у то време био на војној дужности и то од 6-IV-1912 до 31-XII-1913 г., што значи да је отишао на војну дужност пре но што је, по његовом тврђењу, засновао радни однос. У војци је провео све време за које сведоци тврде да је радио.

Случај Радивоја Николића, коме сведоци потврђују да је непрекидно радио код истраживача руда, провером преко послодавца, који је сачувао оригиналне спискове, утврђено је да то

није тачно. Овакви сведоци ће бити предати јавном тужиштву ради гоњења.

Оваких и сличних случајева има приличан број, те зато комисија нема могућности да признаје овакав радни стаж, а често не може веровати у истинитост сведока, који се овим баве редовно и „знају скоро за сваког осигураника где је и када радио“, не осврћују се ни на године своје старости у времену за које сведоче, нити године старости осигураника, када је отслужио кадровски рок или када је имао

прекида у раду из којих других разлога.

Дешава се често да је сведок стар испод 10 година, а зна где је све осигураник у то време радио, а често да је и он са осигураником радио.

Противу оваких сведока и других који дају нетачне изјаве, комисија ће подносити пријаве јавном тужиоцу ради предузимања гоњења и кажњавања.

Члан комисије
Милорад Миливојевић
служб. НО Среза — Краљево

О ПЕНЗИСКОМ ДОДАТКУ

По уредби која је изашла у Сл. листу бр. 57/54 годину, право на пензиски додаток имају старости, инвалидски и породични пензионери под условом да и спуну а в а ј у следеће: да се не задужују основном порезом на доходак од пољопривреде као и самосталне професионалне делатности и да им други приходи не прелазе 4.000 динара месечно по члану породице. У приходе се не урачунава деџи додаток, док се деца узимају у број за обрачуна чланова породице. Остали приход као премије, хонорари, зарада од личног рада и друго долази у обзир.

Висина додатка за личне пенз. зависи од године службе и то: до 20 година пензија износи 5000 динара, а преко 20 година 5.300 динара. За породичне је максимално 4.400, а зависи од броја чланова породице.

Пензионери би требало преко своје организације да у свим појединостима сазнају о додатку.

Из Шумарица

У просторијама основне школе у Шумарицама у присуству око 50 чланова одржана је 17 о.м. годишња конференција у Шумарицама.

Извештај о раду у протеклој години подвела је учитељица Милица Домановић, досадашњи секретар одбора соц. савеза.

У извештају су поред осталог изнети успеси на спровођењу електрификације у селу, која је била центар активности чланова СС у протеклој години.

Дискусија је била врло плодна. За новог претседника ОО. ССРН изабран је Јовичић Драган.

Ж Радовновић

— Са овим мостом, Поповићи, Ковачи и један део Милочаја добијају плућа.

Ђока Новаковић даје бесплатно пут кроз своје имање у дужини од 160 метара, а уз то је један од најбољих на раду. Нема ни једног који на рад није дошао. За месец до месец и по дана мост ће бити готов. За ово велику заслугу има и једини плаћени човек на овом радилишту, Влада Јаковљевић, из Шумарица, који не зна за радно време.

— Ово је добровољна мобилизација, вели један. А са колико су љубави људи принуђени на посао, види се из следећег детаља:

У забрану оставио син за оца једно дрво, од кога је имао намеру старом да направим ковчег кад умре. Стари му је рекао: „Сеци и њега ако је за мост, а за мене наћи ћемо друго“.

После овога није чудо да и поред кише, снега, олује и хладноће нико није напустио посао...

Време је брзо прошло... Говорио је претседник Грађевинског одбора и на крају питао:

— Можемо ли да дамо рок до кога ћемо завршити мост?!

Пало је неколико предлога... Први мај, добио један... То је касно, вели други... Наш шофер предложи:—март... и сви се сложише.

— Да се не обрुкамо... Пазице људи!... Важи! Важи!... Слажемо се... и одлука паде. Остаде овај дан као рок за завршетак радова на мосту...

Говорио сам и ја. Осетио сам у дрхтању гласа понос. Радовао сам се заједно са њима. Поносио сам се снагом наших људи и био сам пун социјализма на овом малом радилишту. Пун исто онако као и они који су ме слушали. Можда неко од њих овога није био свестан, али овде социјализам није био фраза. И кад им данас кроз ову репортажу одајем признање, то није само куртоазна, већ осећај стваран и јак, исто онако како су јаки они шипови

побијени у Морави и стварна снага која их је побила...

— Нека овде дођу они разноврзни, који говоре о више партија и ову нашу демократију блате. Нека виде шта значи жеља радних људи. Нека виде шта може да учини јединство, па ако су људи онда ће чувати више него зеницу ока, рекао сам овим људима који су ме слушали и плескали... Као да смо били једно, тако сам се осећао...

Говорио је и Крунић, начелник за комуналне послове СНО. Није обећао ништа, али сам био уверен да осећа потребу да помогне. Помоћи ће и Срез. Помоћи могу и нека предузећа из града, на пример Дрвени комбинат, Дирекција шума или би можда нека фабрика могла да нешто материјала да за патоснице јер овога немају... А када овај мост буде готов...

— Онда ће овај крај среза доћи везу са градом.

— Каменолом у Поповићима, чији је камен бољи од сирчанског, моћи ће да ради и доноси корист грађанима овога села.

— Радоваће се људи овом свом делу...

— Деца ће се поносити очевима, а грађани ће се сећати на овај напор и мост ће остати као успомена шта може да се учини кад се хоће...

Још један мост на Морави појачаће везу са градом у коме ће расти Савез комуна за овај део Србије... Поповићани и остали су продужили да се веселе својој победи. (Завршили су побијање кочева). Остали су да сутра наставе и заврше мост и да се поносе...

Док смо се удаљавали поздрављала нас је застава са петокраком звездом, као да је хтела да каже да ће под тим симболом бити још нових победа за добро свих нас-за социјализам.

Туберкулоза и обичаји на селу

У нашој земљи има велики број туберкулозних болесника од којих сваке године умире око 40.000. Од стране народних власти и здравствених организација чине се код нас огромни напори на сузбијању туберкулозе — ове тешке и опасне болести. Између осталог, што се код нас на томе чини, најзнатније је следеће: вакцинишу се деца и омладина БСЖ вакцином, отварају се анти-туберкулозни диспанзери, бесплатно се лече туберкулозна лица, без обзира на њихово имовно стање, одржавају се здравствена предавања, отварају здравствено-просветни течајеви за васпитање женске сеоске омладине итд.

Економске прилике су у нашој земљи релативно добре, боље него икад што су биле, ако се има у виду живот радних људи, који чине народне масе. Народ је са бољом одећом и обућом, има бољу исхрану, боље станове, здравије осветљење итд. Могућности зараде и куповине веће су него раније.

Па ипак, и поред свега наведеног, број оболелих и умрлих од туберкулозе је велики. Питамо се откуда то, где је томе узрок?

Можда ће неко помислити да је у томе што још није пронађен сигуран лек против ове болести. И то је тачно, али само делом. Много је тачније да су неки наши обичаји и навике, нарочито на селу, идеална прилика за ширење туберкулозе (и не само ње, већ и других заразних болести).

Туберкулозни болесник и наши народни обичаји

Посматрајмо туберкулозног болесника. Док још има снаге да се креће, он одлази на свадбе, славе, даће, на разне гозбе, у кафане и тамо једе са осталима из исте чиније, пије из исте чаше и флаше иако зна за своју болест. Пљује где стигне, а зна да то треба да чини само у пљувачицу или у своју марилицу. Учествујући у овим обичајима и држећи се нехигијенских навика, овакви болесници преносе своју болест на другог.

Славе и свадбе нису само прилике за гозбе и весеља. Оне су врло погодне за ширење болести. На њима домаћин и домаћица, па и друга чељад, сваког званицу дочекују љубљењем. А ко зна колико их је од гостију здравих, колико болесних, колико клицоноша, колико их је било око каквог болесника? И најзад, какво је здравље домаћина и домаћице?

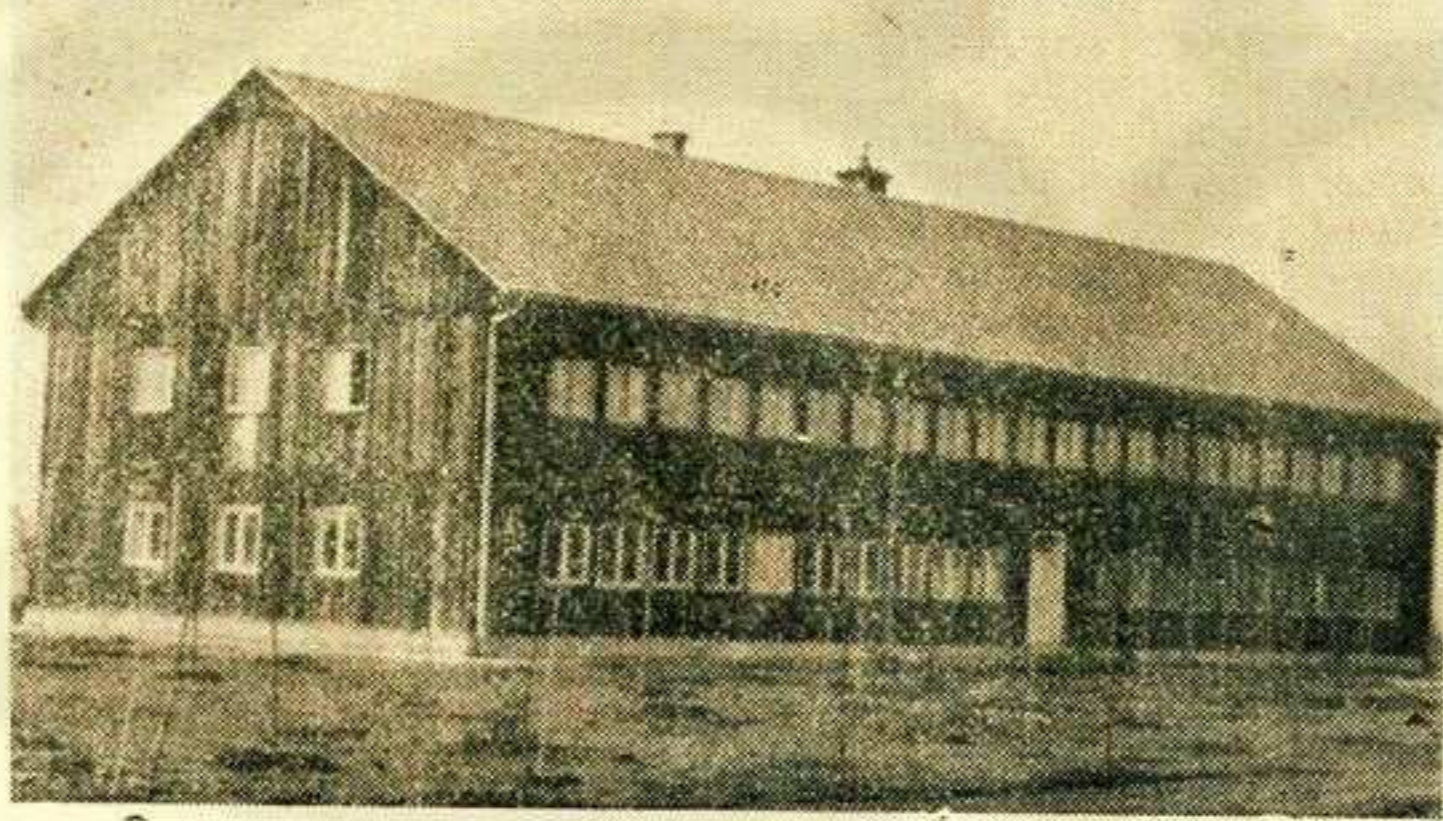
Колико се тада троши алкохолних пића? Ко тада не пије? Па чак и деца, да не „жељкују“. Колико се тада старија надмећу у пићу и колико тада служе као рђав и штетан пример млађима?! Сетимо се само момента кад се на свадби или даћи предаје прилог. Тада само флаше „дубе“ на столу и уз издржавање само се из њих тада и пије. Пију чист здрави, час болесни. Навионо је веровање којим се — да би се бар пред собом оправдали — многи задовољавају да алкохол убија заразне клице и да он штити од разних болести. Напротив, алкохол погоршава стање болесних, а овим начином његове употребе преноси се болест на здраве.

Лоше навике приликом сахране туберкулозних болесника

А сада сетимо се шта се ради на сахрани у селу. Над умрлим (и од туберкулозе) начетице се жене. Кукају и дубоко удишу ваздух изнад покојника, намештају му руке, уста, затварају очи итд. То све чине и не знајући у каквој су опасности. А кад поп отпочне: „Придите, последње је целованије“... настаје најопаснији и за здравље најгори обичај. Сви

редом — и здрави и болесни и стари и млади, понегде и деца (из породице покојника) — опраштају се са умрлим љубљењем крста и умрлог (попови љубе само крст, умрлог не). И стотину, две, па и више лица љубе крст на коме увек остане и трага пљувачке. Од тог великог броја нека је само један болестан или клицоноша (а свакога их је више) па колико може здравих да окужи. Добро је што има понеких људи на селу који на разне начине избегавају целивање мртваца: пољубе сандук, или капу, или се само нагну, мада је и то штетно. Али целивање

није било ни собе, ни посуђа, ни намештаја. Како се увек нема довољно судова за толики број присутних, то се употребе и судова којима се служио и болесник. Колика је тада опасност од инфекције није тешко схватити. Пљување и пљуцање је уопште ружно и за здравље штетно. Нарочито је штетно у просторијама где се налази већи број лица и где је дуже задржавање. У селима су често разне конференције, седнице и зборови по школама, по учионицама (где нема дома). Ту се пуши, пљуца, кашље и пљује без икаквог обзира. Другим речима, нема се ни

Зграда у којој је смештен Антитуберкулозни диспансер

крста, нарочито на селу, чине сви сем комуниста и других свеснијих људи. Оставимо религију на страну, али ово је по здравље један заиста врло опасан и штетан и потпуно непотребан обичај. Додуше, он се из дана у дан губи, али врло споро. Свештеници, који желе народу добро, могли би да убрзају ликвидацију овог обичаја тиме што би у одговарајућим случајевима пред народом признали његову штетност и одбацили га. То би им била и дужност с обзиром да су интелектуалци и тиме би знатно допринели сузбијању заразних болести.

Врћање с гробља кући умрлог ради гозбе, није само економско испрљивање домаћинства, које је задесио смртни случај, већ и здравствена опасност. Ако је сиромашно домаћинство, а хладно или ружно време, онда се по повратку с гробља постави и тамо, где је можда лежао покојник, а никакве дезинфекције

каког обзира према здрављу своје сопствене деце.

Ето то су најгори и најопаснији обичаји и навике. Разуме се да их има заједно са сујеверјем још много. Без свих ових штетних обичаја и навика може се и нужно је да се буде. Ми их морамо спречавати, ма да их је тешко сузбити. Ипак је то данас лакше него што је то било раније. Данас је на селу више просветних радника, више студената и ђака, више свеснијих људи, више књига, новина и часописа. Ако се сви просветни радници, студенти, старији ђаци и полазнице здравствених течајева удруже на сузбијању ружних и ширењу културних новина, онда успех неће изостати, биће мање болести, па и оне најгоре — туберкулозе.

Одлучно и свесно запустимо ружне и штетне обичаје. Биће мање жалости и туге, а више среће, здравља и радости.

С. Гвозденовић, учитељ

ИЗ РАДНИЧКОГ САМОУПРАВЉАЊА

Зашто већи колективи у нашем граду не би користили искуства Зенице

ДА ЛИ БИ БИЛО ЦЕЛЕСХОДНО ФОРМИРАТИ САВЕТЕ ПРИ ПОГОНИМА

Већ скоро на свим саставима, било да се ради о малом или великом колективу у граду, говори се да су раднички савети пренајрвни ситним питањима која он могућују довољну дискусију о принципнијелим и битним проблемима, који су важни за колектив. Нарочито је то случај у већим колективима као што су Фабрика вагона и Магнокром. Сјестанци радничког савета често пута ради овога трају дуго и рад се не прсти са напњом. Користећи своја искуства радници у Зеници су увели једну новину. То су раднички савети по погонима. У погонским не морају сви чланови бити и чланови радничког савета читавог колектива. Тиме би се и број чланова радничког савета предузећа могао смењити, а сам раднички савет био би лишен ситних питања и бавио би се важнијим, на пример: жалбе на одлуке — казнио га шеф ковнице, а он изјављује жалбу радничком савету. Зар не би бољу и правилнију одлуку довео савет погона који зна још ближе читав случај. Нека о његовој жал-

би дискутује раднички савет погона.

Другови у Зеници су задовољни стварањем радничких савета по погонима и досадашња пракса показује да су имали право кад су се на ово одлучили. Можда и наши раднички колективи — масли се на веће колективе — могу из овога да изнуку корист. Уосталом, могло би о овоме да се дискутује. Интересантно је да ли ће неко од другова из ових колектива дати своје мишљење преко страница нашега листа.

П. П.

Оркестар дома ЈНА гостује у Краљеву

У оквиру свога програма и настојања да музичку културу приближи народу, а првенствено радничкој класи, Удружење музичара симфонских и оперских оркестара НР Србије, шаље у Краљево Оркестар дома ЈНА из Београда, који ће за раднике нашега града и остале грађане дати два концерта. Диригент је Франц Клинар, а на програму су дела: Глинке, Шуберта, Чајковског,

На иницијативу Савета за просвету и културу Среза трстеничког, у Трстенику је почео са радом десетодневни семинар за политехнизацију наставе, израду учила и ручног рада.

На овом семинару, који похађају наставници осмогодишњих и шестогодишњих школа и то из сваке школе по један, као и већи број учитеља са територије Среза трстеничког, изучава се практично израда рељефних карти, биолошких и зоолошких учила, израда макета, ваздухопловно моделарство, употреба универзалне тезге за рад у школама, дрворез, дуборез, израда електричне карте, електричне рачуналке итд.

После завршеног семинара у Трстеничкој гимназији биће из-

ложени сви радови са овог семинара.

На крају треба подвући да је од велике важности одржавање семинара сваке врсте, пошто ће свршени курсисти — учитељи сутра у пракси у својим школама предавати ручне радове својим ученицима.

Наставу на овом семинару предавали су са пуним успехом учитељи: Станимир — Саша, Лекић и Драган Жиравца.

Све трошкове око смештаја учитеља — семинариста као и њихове исхране сноси Срески народни одбор у Трстенику. Овај семинар је похађао и изван број ученика пете године учитељске школе из Крушевца.

Д. Вучковић

На критику „Коштана“

Критика мора да буде и конструктивна

У прошлом броју Ибарских новости читали смо критику коју је, како је потписано, писао Михајло Брајловски. На страну неправилно мишљење о Бори Станковићу које немам намеру да критикујем, јер свако своје мишљење може да има. Ради бројне публике, која гледа претставе нашег позоришта, желим са неколико речи ди укажем на нешто што је морао да има у виду и писац критике. Коштана је тежак позоришни комад. Лично сматрам да је наша позоришта више форсирају него што треба, јер по њиховом мишљењу „пуне кућу“, али није она тако рђаво изведена у нашем позоришту како је то писац критике кратко објаснио. И најзад сматрам да је правилно и указати каве треба да буду личности које глумци претстављају, кад се ликови који су приказани критикују. Да је тако написана критика ја бих је поздравно као и сви они који осећају да у нашем позоришту још што шта треба поправити. Има у нашем позоришту грешака. Узмимо само у Коштани. Неколико ликова су били слаби. Ту је и режија кумовала, на пример: музика која никако није могла да нам да лепоту музике у Коштани, цизме на ногама и низ грешака у гардероби, али немогуће је критиковати онако како је Брајловски критиковао. Можда је уредник и желео да покаже како треба критиковати јер се из разговора са њим могло видети до очекује одговор. То заиста треба рећи и Брајловском. Критика мора да буде конструктивна. Критика коју смо читали, то није. Критика треба да води рачуна о месту, времену и условима. Критика коју смо читали, то није. Критика мора да буде непристрасна. Критика коју смо читали, то није. Критичар треба да буде и помагач да се отклоне слабости. Да ли је критика коју смо читали то учинила? Није!

Наше позориште је младо. Оно је у ранијим сезонама имало и бољих премијера него што су ове сада, али то не може да буде карактеристика. Истина је да позориште напредује. Оно ће и даље напредовати. Сигурно је да ће у њега доћи и јаче снаге које ће бити способније да учине још

више на његовом развоју. Најзад, позориште како било да било, треба овој заједници комуна која ће покривати скоро територије три досадашња среза. За позориште је дато прошле године више средстава него икада раније. Услови рада у њему се поправљају. Тешкоћа у раду још има, а то су: неједнак и неуједначен ансамбл, убрзаност премијера, мали број глумаца и низ других тешкоћа. Међутим и то ће се изменити. Не сумњам да и овај глумачки кадар кога имамо чини напоре да се усавршава. Поставља се питање: да ли то он може?... Неки могу, а неки не могу. Некима иде то лакше, а неким спорје. Неки су већ прешли свој зенит, а неки тек настају... О свему томе се мора водити рачуна кад се пише критика.

Ово неколико речи су написане не у одбрану слабости позоришта, којих има и којих ће бити и убудуће, већ највише ради тога да би се убудуће са више такта и са више конструктивног писале критике, које треба да буду оштре али конструктивне.

Најзад зашто и Савет за просвету Народног одбора градске општине или Клуб јавних радника не организују дискусију по питању репертоара позоришта, квалитета приредби итд. Зашто уметнички савет позоришта ово не учини па би те дискусије маколико оне биле оштре помогле да се на низ слабости укаже доброволно, чега у критици Брајловској или није било или је мало наглашено. Уосталом и његово препривавање о написаној критици још пре него што је изашла у штампи, говори о недовољној коректности писца чланка, а неправилно реаговање од стране неких чланова колектива Народног позоришта је такође за осуду. Све ово говори да и они који сматрају себе културним људима, треба да обуздавају своје страсти, јер то може да смета и њима а и граду у коме живе.

Бити разматљивац не ваља. Судити све оне који критикују као непријатеље не ваља. Значи треба наћи место које најбоље одговара условима у којима живимо, а то ће помоћи да свуда где год наступамо, наступамо конструктивно па ће и све што се каже и напише имати своју сврху. Можда ће се и после овога написати јавити још неко да пише о овоме питању. Радовао бих се кад би то било тако...

Ж. М.

Чишјајше
Ибарске новости

ИЗ ШКОЛЕ ПОЉОПРИВРЕДНИХ ПРОИЗВОЂАЧА У ВРБИ

Вести из нашег среза

ТУ ГОДИНЕ НИСУ ВАЖНЕ

Многе генерације са истим циљем — на страну све, нас интересује земља

Врба!.. Па шта је стим? Таква је и Ратина и Рибница и Бања... Не, преварили сте се. Врба је нешто друго. У другим селима као и увек влада зимски распуст. А овде не. То је тачно. Ја сам се уверио... Истина нисам слушао уобичајени весео жагор деце. Њих није било. Она су сигурно негде поред Мораве, користе ове лепе дане, напасала своја стала, свирала у двојнице или играла мете. А њихове учионице ипак нису биле празне. Дошли су други. Истина имају ђачке торбице али су старији.

Њихове су жеље исте...

Напунила се учионица. И задимила се, које од пећи а више од дуванског дима. То су видети ђаци који не поштују школски ред. И не кажњавају их због тога. Уосталом што би то чинили? То су одрасли момци. Има их различитог доба и узраста. Удовчић је најмлађи, Вуковић најстарији — 26 година, а уче заједно. И предавачи не их сигурно на исти начин хвалити ако буду добри и грдити ако не уче.

Час још није почео. Предавач је са ученицима. Причају о зимским лејама, о месечарки, о парадџу који су већ посадили, о ђубриву... Скоро да се човек изненади од онога што чује. А за њих су то сада обичне теме. Говоре да би проверили своја знања и измењали искуства. И то тако као да су они домаћини и као да они воде домаћинства. Уосталом треба упознати све добро и онда није тешко бити међу првима. Ово их је вероватно и натерало да дођу у школу која ће им омогућити да се упознају са агротехничким методама у раду. Можда већ неко од њих мисли о томе како ће се његова њива поред Мораве или негде у брду, помињати као најплоднија и најбоља. Можда сањају о томе да буду виђени пољопривредници у селу...

Треба много знања...

Звоно није објавило почетак часа. Час је почео онда када су сви пристигли. Занимало ме је о чему ће им наставник говорити. Некако сам стекао утисак да, сем тема о вештачком ђубриву за њих ништа није непознато. Можда су и они тако мислили, а има добар број наших пољопривредника који тако мисли. А има ствари које се не знају. Ето, нису знали да лудерку не треба ђубрити азотним ђубривом, зато што она сама везује азот из ваздуха. И слушали су пажљиво. Слушали су о опрашивању са крупном белошљивом — да на осам до десет младица мора да дође једна белошљива. Па онда како треба вршити калемљење. Мора да знају све генерације о воћки која се калем...

Наставник је на табли направљено шему распореда сађења шљива. Многе очи са великим интересовањем пратиле су ово „шемаатско сађење“. Онда је било речи о ђубрењу ливада и прорачуну колико ђубрета треба за извесну површину. Овде је морала да се позове у помоћ математика.

После већ нисам слушао. За нимало ме је шта се још у овој школи учи. У распореду сам видео доста предмета... Било је туратарство, сточарство, педологија, заштита стоке, српски, историја... Значај стручност изнад свега. На столу је било неколико писмених састава ишараних црвеном оловком. Интересовало ме је из чега су. Теме су обичне: „Зашто волим свој позив“. Смио је јасан: хоћу да моје домаћинство буде узорно, да буде

прво. Из наставног програма сам сазнао да треба савладати многе ствари из језика, из историје и математике. Програми нису добро прилагођени, али су ту наставници који то чине.

Неко је рекао: „Да се одморимо!“ Предавач је прекинуо своје излагање. Младићи су га опколили. Започели су разговор о земљи. Како да изврше анализу земљишта, како најлакше да одреде које ђубриво треба бацити на њиву поред Мораве а које код пруге. Наравно, било је речи и колико користе могу да донесу разне културе. На пример једног ученика, који је прошле године на површини од седамдесет ари засејаној бостаном, зарадио 38.000 динара, развила се дискусија. Једни су тврдили да толико новаца не би узео да је сејао кукуруз, док други нису делили то мишљење. Њихов одмор није био одређен за игру. Он у ствари није ни постојао. Они га сами нису хтели...

Кадика се љубав тих момака према земљи, која се бразда, види из сваке речи. Према младим калемима и столетним храстовима њихова је љубав неизмерна. Ради љубави према земљи и жељи да буде имање боље и живот на њему сношљивији, они су

у школи. Уверио сам се у то. Слушао сам Јовановића, како са неким унутрашњим задовољством прича о томе како треба водити рачуна да се приликом чишћења непотребних грана и проређивања круне очува естетски изглед воћке. Слушао сам Маркушића, Вучковића и остале са колико занимљивости излажу своја запажања. Видео сам много различитих књига које је донео њихов предавач, а те књиге служе да се научи све оно што је потребно да зна напредан пољопривредник.

Када их напролеће поведу на екскурзију, у посету разним огледним станицама, расадницама и пољопривредним добрима, онда ће они више да виде и да се увере у оно што сада слушају на часовима.

Верујем да ће их њихови наставници за неку годину касније видети као напредне пољопривреднике, који се боре противу конзервативних схватања, као људе који су задовољни што им је заједница омогућила да у школи пољопривредних произвођача науче основне ствари које су им користиле да буду напредни и ради себе а и ради општег напретка.

Н. Б.

И ове омладинке завршиле су просветно-домаћински течај у нашем срезу

Мало више бриге о нашим најмлађима...

Неколико грађана, који су родитељи, долазило је у Редакцију листа и указивало на чињеницу да се у кафани Задужбини свако вече, пре поласка аутобуса за Матарушку Бању, окупља по неколико ђака. Шта они у то доба у кафани могу да виде, јасно је. Не могу увек њихови наставници да брину о њима, већ и родитељи ове деце о овоме треба да мисле. Мислим да може ово питање да се реши, ако заједно родитељи и други фактори, али прво родитељи, поведу мало више бриге о својој деци.

Костић

Ружна слика за време сунчаних дана

На неколико пољана у граду, док сунце греје, добр део млађе деце игра кријчарице. Гледао сам једног малог, код парка преко пута „Зеленгоре“, како плаче за и губљеним новцем, а ове који су му узели паре, како се смеју. На Грдичкој Коси је слична ситуација. А мало која улица у граду, кад је лепо време, у неком од својих ћошкова не даје овакву слику. Нису овде криви наставници. Није крива ни организација Народне омладине. Криви су родитељи, али не само родитељи деце која се коцкају, већ родитељи уопште. Пролази се крај ових група и не реагује се, а сви би могли заједно за кратко

време да силом, ако не милом, онемогућимо ове појаве на нашим улицама.

Грађанин

Треба припремити планове за помоћ властима у уређивању града

Уназад за неколико година у нашем граду је учињено доста на његовом уређењу. Органи народних власти сигурно још нешто планирају за ову годину. Организације Социјалистичког савеза ништа још не предузимају. Бар моја то не чини да се још сада уради нешто на овом задатку. А има шта да се ради. Има места у граду која треба уредити. Има и ствари које може то да учини. На нама грађанима је да ово покренемо. Ја ево то чиним преко листа кога чита добар број грађана нашег среза. Читао сам у њему о томе, како другови из Социјалистичког савеза раде сада на томе. Ред би био да и ми у граду нешто учинимо. Ако неће ССРН или одбори, могу одлуку да донесу зборови бирача.

К.Ј.

ПАЖЊА!

Проверите да ли се налазиште у бирачком сиску. Уписивање се врши у НО градске ошине.

У Мусиној Реци поново формирана организација НО

Омладина села Мусине Реке прошле недеље је поново образовала своју организацију. За ово заслугу има и Партијска организација из Јарчујака, чији је секретар Карапањић Славина, присуствовао овом саставку. У овом селу омладинска организација није уопште постојала те је на овоме састанку изабрано ново руководство. Из дискусије се

видела воља омладинца Мусине Реке да појачају свој рад и у заједници са осталим масовним организацијама воде борбу за унапређење свога села.

Надајмо се да ће омладинци овог малог села успешно извршити задатке које су сами себи поставили и да ће се о њима и њиховом раду још више чути и читати у нашем среском листу.

Активност ПАЗ-а у Богutowцу

У току прошлогodiшње зиме у селу Богutowцу организација ПАЗ-а на свим службама: хемиским, санитарским и др. обавила, око 50 предавања организационе јединице и кућног ПАЗ-а по засеоцима.

У сваком засеоку одржано је по 8 предавања која су била добро посећена, а по завршеним предавањима следиле су игранке које је омладина организовала тако да су сами сељаци из засеока позивали предаваче да се предавања обаве у њиховим кућама.

И ове године почело је са предавањима ПАЗ-а.

У Недељу 16 и 23 јануара обављена су прва предавања слушаоцима хемиске и санитарске службе ПАЗ-а. По хемиској служби предавање је одржао капетан I класе Јововић Јован које је трајало три часа које је било са живим интересовањем слушаоца. Постављена су питања од стране слушаоца предавачу и обратно о значају дејства бојних отров и отклањању последица од истих.

Не може се пропустити да се и овога пута не захвалимо друговима официрима и подофици-

рима у Богutowцу што су са свестраним разумевањем примили поред хемиске и извијачке службе ПАЗ-а за наставу која ће у датом моменту тесно везивати Армију и становништво.

М. Ј.

Изабран Општински комитет Савеза комуниста у Сирчи

Пре извесног времена одржана је годишња конференција Општинског комитета Савеза комуниста у Сирчи, којој је као делегат Среског комитета присуствовао Воја Поповић. Реферат о раду у протеклој години поднео је секретар Комитета Тана Терзић. Из обимног реферата могли су ве видети сви успеси и неуспеси организација, које припадају овом Комитету. Кроз реферат су дате такође смернице за будући рад.

На крају је извршен избор новог Комитета. За секретара је изабран Сава Гвозденовић, а у Комитет су ушли Тана Терзић, Маринко Станојевић, Милован Симеуновић, Драган Вуксановић, Станиша Грујовић.

На шему „Летећи тањир“

ЛЕТЕЋИ ТАЊИРИ СУ ОВОЗЕМАЉСКА СТВАР

Од пре извесног времена пратим у наставцима у Вашем листу превод са француског језика, у коме се говори о летећим тањирима. Читао сам све наставке и настрану то што је превод врло слаб па ни коректор није био у стању да стилизацију исправи, желим да говорим само о последњем наставку који је изашао под насловом: „Да ли је могуће да летећи тањир долазе са неке друге планете?“ Читајући га смејао сам се како оном Французу, за кога кажу да је научник, а и преводиоцу који је себе довео дотле да кроз овај последњи наставак буде смешан. „Виземаљско порекло летећих тањира није немогуће“, каже он на једном месту. То би неко и могао да акцентира или Француз који је писао ове чланке и одговарао на ова питања, позивао је и све свеце у помоћ и покушавао да наметне схватање да је могуће да нису овоземаљски па чак и да су нематеријални и за то позива у помоћ неког теолога. Ја лично мислим да су људи у овој земљи, ако не сви онда већина, научили да нема нематеријалнога и да приче о људима, који су подобни нама и да нису извршили „првородни грех“, немају места данас. У толико ме више ово запањује што знам да је преводилац овога један културан и академски образован човек, а и они који су му штампали овакву глупост сносе одговорност пред собом. Но могуће је да чланак није прочитан, јер је на основу ранијих чланака, који су била на месту, претпостављено да је и овај у реду.

Марсовац пољубио пастирку, путник из летећих тањира пољубио сељака и такве ствари пуне

сензационализма, немају места у нашој штампи. Ово утолико пре што је добром делу грађана и не само грађана наше земље већ и осталих земаља у свету јасно, да летећи тањир, дело људских руку и једно од оружја која капитализам или неко други, брза за сада маскира тајанственошћу да им се неби знао творац у намери да се сачува тајна. Можда је у тој намери и позван у помоћ и овај теолог и направљено низ претпоставки које имају исту сврху. Знам да многе хипотезе не могу бити логички оспорене. Али знам и то да теза да су летећи тањир нематеријална ствар и да су њихови возачи па чак и путници нематеријални људи, може бити оспорена. И не само да може бити оспорена већ сигурно нема ничега истинитог у њој. Према томе нема истинитог ни у овом последњем наставку који је покварио све што је о летећим тањирима пре тога речено у овом преводу.

Напротив овоме свему што је речено: потпуно је јасно да су летећи тањир човечанског порекла и велика је могућност да су то баш ваздушни бродови и ратне лађе. Кома припадају видеће се, али је сигурно да су безмисли али нису нематеријални. Такође је сигурно да је њихова посада од крви и меса као и остали људи и чуди ме да је преводиоц и овај пасус превео кад је и он од људи који је до сада морао, хтео или не хтео, да усвоји материјалистичке поступке. За Француза ми није чудо али за овог Србина јесте.

Обновиће претходно

ПИШУ НАМ...

Поводом чланка „ПРИЧА СЕ“

У Вашем листу бр. 92 од 28 јануара т. г. у рубрици „Прича се“... објављен је допис једног грађанина у коме се жали на понашање дежурне на телефонској централни ујутру 25 јануара.

Испитали смо овај случај и установили следеће: Са телефона „Ибарских новости“ неко је затражио железничку станицу. Дежурна је одмах позвала станицу, али се станица није јавила. И на поновни позив железничка се станица није јавила, па је дежурна тако и обавестила позиваоца. После 5-10 минута то исто лице дошло је у јавну говорницу и тражило од дежурне железничку станицу, али се станица ни овога пута није јавила. Позиваоц је после тога отишао.

Вероватно да је он био незадовољан што тражену везу није добио, али је неумесно да за то окривљује ову службеницу, која је учинила све што је могла да му тражену везу оствари. Још је неумесније што јој приписује речи, које она није изговорила. Такође је за чуђење што тврди да је звао из хотел „Париза“, што је нетачно, а не каже да је дошао чак до поште, што је потпуно тачно. И на крају, умољавамо редакцију да по могућству испита наводе сличних дописа.

Контролор телеграфа и телефона.
Г. Младеновић

Чекају идућу сезону

Станујем у улици 16 октобар. Прекопута мога стана налазе се једна кола са буретом, за поливање прашњавих улица у летње дане. Колико ми је познато кола су својина Комуналне управе и ту стоје већ више месеци. Деца камењем лупају у буре, а точкови трему у блату. Сем тога, кола су испречена преко одређеног простора за тротоар, па се морају заобилазити по блату.

Питам се, да ли су ова кола препуштена случају или времену? Такође ме интересује ко је позван да њихово питање реши и како је извршен инвентар када поменута кола нису на свом месту у зимској сезони.

Сматрам да би их требало уклонити, ако ни ради чега другог, оно да се бар пролазницима обезбеди слободан пролаз.

Јован Терзић

И ово се догађа...

Двадесет петог јануара 1955 године, дошао сам у продавницу „Пионир“ и затражио између осталих артикала и кекс од 200 дин. Добио сам га не обраћајући пажњу какав је и кренуо кући. Код куће сам имао шта видети. Кекс је био са чоколадом и црвима. Морао сам га бацити. Питам се, да ли постоје органи који контролишу какви се артикли продају грађанима?

Александар Јанко

Изјава захвалности

Поводом нерасветљеног убиства мога мужа Миодрага Анђелковића, шумара, изјављујем захвалност Жики Луковићу, Мићи Милићевићу и Милораду Полу-мирцу, који су се нашли и помогли ми приликом његове обдукције и опремања. У исто време захваљујем се директору Дирекције шума и целокупном особљу, као и шифу Шумске управе Богutowачке Б не са особљем, који су указали лепу пажњу при сахрани. Дубоко захваљујем Лесу Дугалићу из Матарушке Бање, који ми је притекао у овој несрећи.

Дара Анђелковић

С П О Р Т С К И Ж И В О Т

Проблеми боксерског спорта

У току прошле године Бокс клуб „Раднички“ постигао је врло значајне успехе међу које спада пласман на трећем месту у трећој групи II Савезне боксерске лиге као и победе над „Вардаром“ — Скопље са 17:3 и „Радничким“ из Крагујевца. Међутим, крајем минуле године, боксери овог клуба нашли су се у врло тешкој ситуацији, наиме остали су без просторија за тренинг, јер је време било хладно па се није могло тренирати под ведрим небом.

Боксери су једно време тренирали и у подрумима што је врло напорно јер су то загушљиве и нехигијенске просторије, па је претила опасност по здравље чланова. Последњи меч је одржан крајем новембра 1954 године и отада до данас у нашем граду није одржан ни један бокс меч, зато што боксерима још није дата никаква просторија где би могли да тренирају, а бокс је врло напоран спорт и не може се замислити без систематског вежбања и редовних тренинга. Питамо се дали би се могло наћи неко повољно решење? Када би се надлежни заинтересовали, можда би се могла ставити на расположење једна од следећих просторија: Партизана II, онда Дом железничара или пак сала предузећа „Зеленгоре“, која се налази до кошоркашког игралишта. Ако би се нека од ових просторија доделила боксерима, имали би право да очекујемо од боксера много више у овој него

у прошлој години, а под овим условима од њих не можемо и немамо правда очекујемо никакве веће успехе на спортском пољу. Треба само једно да имамо на уму, а то је да наше боксере очекује пролећни део екипног првенства, који почиње 15 III 1955 године. Било би потребно да се

нађе неко повољно решење како почетак првенства не би затекао наше боксере неспремне, те да на тај начин изгубе свој реноме који су стекли лавовски се борећи у досадашњим сусретима са разним екипама.

Витомир Катић
тренер Б. К. Раднички

СА ГОДИШЊЕ СКУПШТИНЕ БК „ИБАР“

Јако ми је драго што сте ме изабрали за претседника и обећавам да ћу се још више залажати и оправдати поверење које сте ми указали, рекао је Никола Поповић, када су га присутни једногласно изабрали за претседника боксерског клуба.

Било је ту доста речи о успешности у прошлој години, о пропустима и понашању боксера, али кроз дискусију се највише говорило о проблему сале и зимског тренинга као и материјалној помоћи. Катић је пети у држави у тешкој категорији. И остали су добри, али кад треба највише да уче и да се припремају у зимској сезони, они „спавају“. Не својом кривицом, већ зато што им нико, ко располаже салом за тренинг, није изашао у сусрет, а напољу је хладно. У граду има

неколико просторија као: „Партизана“ I и II, Дома железничара, СД Металца и мања сала II Мешовите гимназије која је сва у прашина и научини и зјапи празна, док директор гимназије упорно одбија да је уступи спортистима Краљеви.

До првенства је преостало још месец дана. Боксери ће користити лепо време за тренинг напољу, али ако буде кише и снега, онда ће сви гледаоци протестовати што су боксери неспремни и без кондиције, а неће схватити да без већих припрема нема ни добрих резултата.

На крају скупштине присутни су прихватили предлог да се промени име клуба јер у Србији постоји десетак клубова са именом „Раднички“. Већим бројем гласова клуб је добио ново име „Ибар“.

Треба заштитити фудбалске судије

Често пута ми ватрени навијачи, љубитељи спорта, бодрећи своје љубимце, а непознавајући довољно правила фудбалске игре, повичемо из свега гласа „УА СУДИЈА“, па и сами играчи који не познају правила, долазе у сукоб са судијама на самом тереву, где дође и до туче па чак и до искључења појединих играча са терена.

Да се то не би убудуће догодило, овим својим малм дописом апелујем на функционере клубова да присуствују овим предавањима, како би могли пренети својим играчима и упознати их са најновијим правилима фудбалске игре. У исто време апелујем на све слушаоце овога курса, да буду редовни, како би могли са успехом да завршимо ово што желимо, а то је: да оспособимо један скроман број фудбалских судија. Предавања се одржавају у просторијама С. С. С. сваке недеље, од 10—12 часова.

Обавештење

Молимо да вам се грађанин, који је писао о сликама из наше радње, што пре пријави како бисмо му могли послати слике, јер је принцип наше радње бар до сада био, да странки не дозволимо да се жали на наше поступке. Постараћемо се да и поменуто лице уверимо у исправност свога пословања.

Зг Фото-студио „Зрак“, Поповић Милош

Одржана скупштина ФД „Мораве“

Фудбалски клуб „Морави“ из Сирче, одржао је своју годишњу скупштину. Реферат о раду у прошлој години поднео је Милан Маринковић, претседник клуба. После дуге дискусије решење је да се овај фудбалски клуб ове године такмичи у зони Крагујевачког потсавеза. Такође је покретано питање фузије са ФД „Младост“ из Опљанића. За претседника је поново изабран Милан Маринковић.

Шта је са наградама?

Као што знамо, првенство среза у фудбалу је завршено 5 децембра прошле године и да је наслов најбољег у срезу освојила „Морави“ из Сирче. Међутим, награда прваку још није дата. Прошле године Народни одбор Среза жичког дао је извесну суму новца Савезу спортова као помоћ. Тада је Савез спортова дао „Слоги“ 100.000 дин, исто тако и „Металцу“, и „Железничару“ извесну суму, а остатак да се подели сеоским клубовима. Тај новац који је био намењен сеоским клубовима, није до сада дат ниједном клубу. Крајње је време да надлежни другови из Савеза спортова размисле о награди и даду је прваку, као и најбоље-пласираним клубовима.

Мали огласи

ПРОДАЈЕ се плац на лепом и оцеди-том месту. Упитати Тишу Душана, столара, „Грдичка Коса“ бр. 22, Краљево

ПРОДАЈЕМ пољопривредно имање у Краљеви, из старог тунела. Дана Јосиповић, Трг Маршала Тита 18.

ПРОДАЈЕМ кућу у Војводи Путника бр. 20. Уз кућу плац из згодном месту. Запитати Митић Радмилу, Војводе Степе број 1, Краљево.

ИЗГУБИО сам новчаник од „Задужбине“ до Париза. Молим налазача да новац задржи а новчаник са документима врати. Александар Благојевић, Војводе Путника број 8.

ПРОДАЈЕМ имање у Милочајима у величини од три хектара са окућницом, две куће, шталом, млекарном и осталим просторијама. За услове упитати: Јовановић Милету Нова колонија 28/9 Краљево, или Сретовић Драга, село Милочаји.

Вести из Музеја

Налази у долини Богutowачке Реке су од општег научног значаја, јер су нађени остаци најстаријих сисара и то у добро очуваном стању. У истој долини пронађен је зуб највеће животиње прошлости, Mastodona angustidensa која је најстарија врста европских мастодоната, даљних предака слона. Ово је потврдио Геолошки завод Универзитета у Београду.

У наш Музеј најзад је приспела слика Ђора Петровића „Макендонске сељанке“, од велике вредности. Ова је слика оццњена у Лондону, Паризу, Анатердаму и другим европским градовима.

Наш Музеј дошао је до једног значајног објекта-мермерне табле цара Тројана на којој је урезана слика моста са натписом „Тројан-Римљанима“. Овај план моста је типично римски, с а м о док је Тројанов мост код Кладова имао 20 стубова и био дугачак 1.070 метара, докле овај мост има 7 стубова, па ако се узме да је распон између њих био 53 метра онда би овај мост био дугачак 371 митар. На мосту се виде типично римске излазне и улазне куле. Где је био овај мост не зна се тачно, можда на Вардару, Ситници или пак на Ибру код Ја-нока, где се на Лакту и давас налазе остаци једног стуба римског моста. Наш музеј испитује овај материјал за историју Краљеви.

У току живе културне размене између Југославије и Западне Немачке, отворена је 1-11 1955 г. у културно-историском институту Бонског универзитета, изложба репродукције фресака из цркве Богородице Љевшишке у Призрену.

Изложбу је отворио директор Бонског универзитета, професор др. Хелфелих. Отварању је присуствовао наш амбасадор Младен Ивковић као и претставници дипломатског кора.

Снимаће се филм „БОРИС ГОДУНОВ“

Недавно је боравио у Београду амерички продуцент Виктор Пален. Том приликом он је потписао са УФУС-ом уговор о изједничком снимању филма „Борис Годунов“.

Сценарио за овај филм написао је амерички сценариста Џорџ Сент-Џорџ, према истоименој Мусоргсковој опери. Режијер још није дефинитивно одређен, али се зна да ће овај посао бити поверен једном од бољих америчких редитеља.

Поред наших глумца, неке од главних рола биће поверене америчким глумцима, док ће музички, балетски и фолклорни ансамбли бити југословенски.

Филм ће бити у kolorу и синемаскоп верзији, а снимаће се искључиво у нашој земљи. За почетак снимања одређен је месец мај.

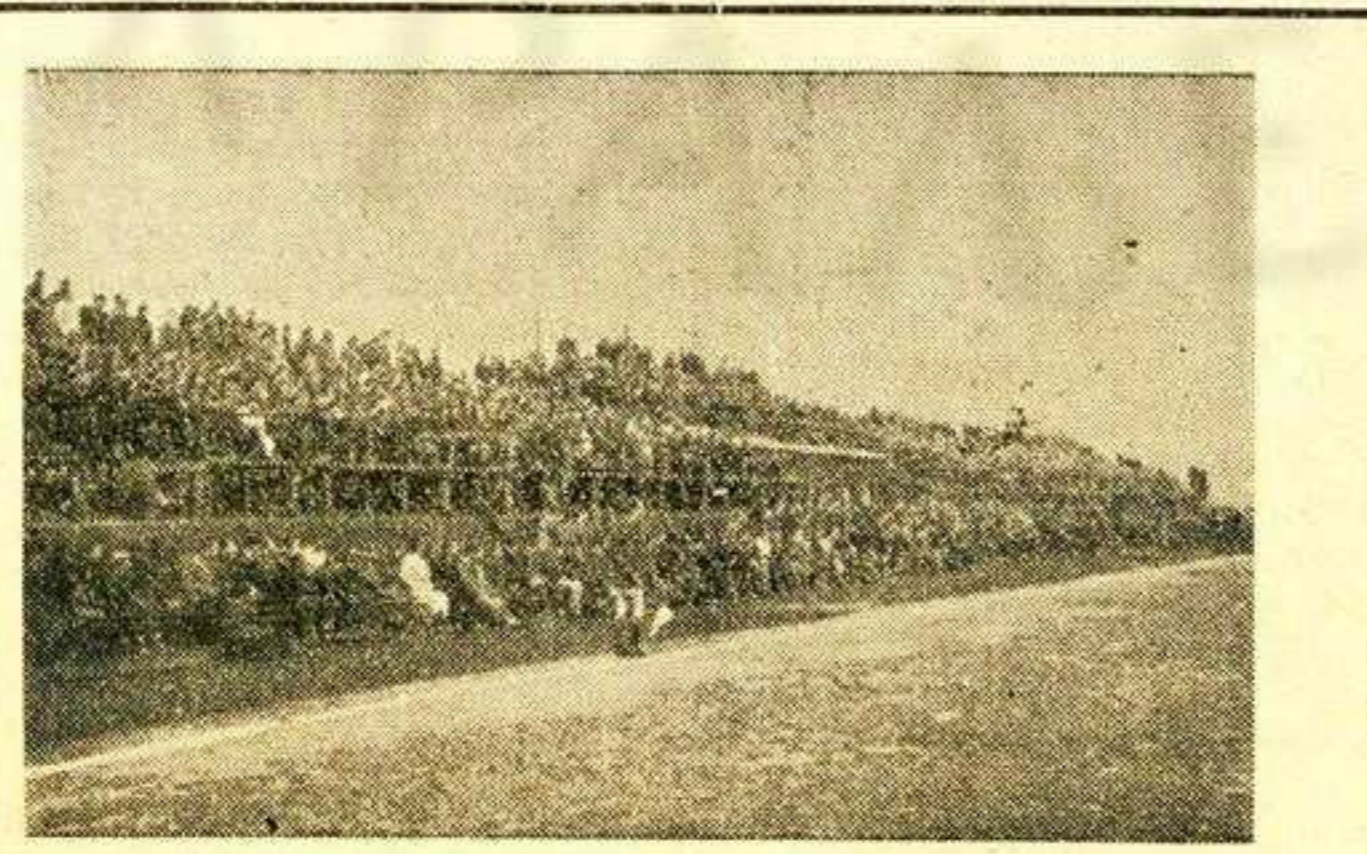
ПРЕТПЛАТНИЦИ

ОБНОВИТЕ ПРЕТПЛАТУ НА „ИБАРСКЕ НОВОСТИ“ ЗА 1955 ГОДИНУ

Претплата износи:

- За целу годину 520 дин.
- За пола године 260 дин.
- За три месеца 130 дин.
- Појединачан број 10 дин.

Претплата се уплаћује у Редакцији листа Трг Маршала Тита број 22 или на чековни р-н. број 171-Т-263 код Народне банке у Краљеви

Ускоро ће оживети наши спортски терени